

WIADOMOŚCI SIS (WARSZAWA) - 12 PAŹDZIERNIKA 1989.

WARSZAWA. Dnia 12 bm. odbyło się kolejne posiedzenie OKP. Zebrani uczcili chwilą ciszy pamięć po niedawno zmarłym senatorze Ziemi Opolskiej Janie Edmundzie Demańczyku. Poseł Ryszard Bugaj przedstawił projekt ustawy indeskacyjnej tzw. wyrównawczej, przyznawanej tylko tym pracownikom, którzy nie wywalczyli sobie drogą presji odpowiednich podwyżek płac. Minister Jacek Kuroń podkreślił, iż to rozwiązanie jest niedoskonałe, lecz jest także wyborem mniejszego zła. Grażyna Staniszweska przedstawiła propozycję posła Andrzeja Bratkowskiego, aby ze względu na mniejszą operatywność parlamentu i konieczność szybkiego działania sejm oddelegował swoje uprawnienia w tej sprawie rządowi. Z pomysłem tym polemizowali R. Bugaj i J. Kuroń stwierdzając, że tego typu kontrowersyjne decyzje powinny być wsparte wspólnym autorytetem sejmu i rządu. Nie ustalono w tej sprawie jednolitego stanowiska. Posłowie i senatorowie złożyli następnie sprawozdania ze swych podróży zagranicznych. Wice minister Adam Strzembosz omówił projekt ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Będzie ona swego rodzaju samorządem sędziowskim, w którego skład wejdą posłowie i senatorowie, pierwszy prezes i sędziowie Sądu Najwyższego, prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziowie Sądów Powszechnych i Wojskowych. Zadaniem Rady będzie przedstawienie prezydentowi kandydatur na sędziów. W tej sytuacji będą oni musieli liczyć się z opinią publiczną. Ma to na celu uzyskanie pełnej niezawisłości sędziów.

WARSZAWA. W gmachu Sejmu odbyła się konferencja prasowa nt. Fundacji Polskiej. Zasadniczym jej celem będzie zmiana istniejącej sytuacji ekonomicznej m.in. poprzez organizowanie zagranicznej pomocy gospodarczej i finansowej dla Polski, współdziałania z Polonią, wspieranie inicjatyw gospodarczych. Fundacja będzie realizowała swoje cele poprzez 4 projekty działań, a mianowicie: Szkołę Menedżerów, Bank Kapitałowy, Radę Ekspertów Ekonomiczno - Prawnych oraz Fundusz Aktywizacji Inicjatyw Prywatnych. Do Rady Fundacji weszli: Marszałek Andrzej Stelmachowski, a także senatorowie i posłowie Ryszard Reiff, Cezary Józefiak, Józef Dietl, Jerzy Regulski i Anna Nehrebecka. Poza nimi weszli także obcokrajowcy / m.in. Geoffrey Sachs / oraz reprezentanci polskiego środowiska inicjatywy prywatnej. Fundacja współdziałać będzie z Sejmem, Senatem oraz rządem i wszelkimi lokalnymi instytucjami samorządu terytorialnego.

ZIELONA GÓRA. Tutejszy Komitet Obywatelski wydał 5 października 'Apel do Polaków i Polek', w którym proponuje powołanie Funduszu Ocalenia Narodowego. Na fundusz ten składałyby się dobrowolne dary społeczeństwa pozostające do dyspozycji rządu T. Mazowieckiego z przeznaczeniem na spłatę zadłużenia lub restrukturyzację gospodarki. Wnioskodawcy sugerują, aby patronat nad akcją zbierania darów powierzyć Komitetowi Obywatelskiemu przy Lechu Wałęsie, 'Gazecie Wyborczej' oraz komitetom obywatelskim w kraju. 'Warto zacisnąć zęby, wytrzymać wszystko, bo istnieje nadzieja, że coś się zmieni na lepsze. Zależy to tylko od nas samych.' - kończy się apel Zielonogórskiego Komitetu Obywatelskiego.

RADOM. Komisja Zakładowa NSZZ 'Solidarność' Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego zaapelowała do wszystkich załóg pracowniczych w Polsce o przekazanie na rzecz rządu Tadeusza Mazowieckiego jednodniowego wynagrodzenia. Jednocześnie załoga radomskiego MPK przekazała rządowi 10 milionów złotych.

ŁÓDŹ. W związku z wyborami prezydenta Prezydium RKO NSZZ 'S' wydało 12.10 oświadczenie, w którym czytamy m.in.: 'Nie ma słów dla określenia skandalu jaki rozegrał się wczoraj na sali obrad Rady Narodowej m.Łodzi. Radni PZPR i część radnych bezpartyjnych nie bacząc na tragiczną sytuację Łodzi i jej mieszkańców zablokowali wybór prezydenta miasta. Egoistyczny interes PZPR po raz kolejny przeważał nad racjami społeczeństwa. W tej sytuacji prezydium RKO 'S' opowiada się za natychmiastowym ustanowieniem przez premiera zarządu komisarycznego miasta. (...)'

WODZISŁAW ŚLĄSKI. 12. 10. Podczas zebrania PZPR w Zakładach 'Koncentraty' postanowiono rozwiązać Podstawową Organizację Partyjną. Członkowie partii uczynili to jednomyślnie.

SZCZECIN. Dnia 11 bm. wydano oświadczenie Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego Regionu Pomorza Zachodniego 'Solidarność Sierpień 1980' /grupy Mariana Jurczyka/ dotyczące aktualnej sytuacji w kraju. Stwierdzono w nim m.in. 'Społeczeństwo polskie jest zbyt biedne i ciężko doświadczone przez historię oraz wyczerpane, by miało znosić jeszcze skutki prymitywnych błędów popełnianych przez doradców Lecha Wałęsy, sprawujących obecnie eksponowane stanowiska w rządzie. /.../ Odpowiedzialność za obecną tragedię społeczną ponosi całkowicie bierny i nieudolny Sejm, który urządza abstrakcyjne dyskusje co do zniesienia kary śmierci w momencie, gdy mają być pociągnięci do odpowiedzialności zbrodniarze stalinowscy, a nie zajmują się w sposób efektywny powstrzymaniem inflacji i żywiołowego ruchu cen. /.../ Uczynimy wszystko co leży w naszej mocy łącznie ze strajkami dla ratowania bytu związkowców i ich rodzin. /.../ Dość nieudolności i gier politycznych pogłębiających katastrofę gospodarczą i ekologiczną kraju.'

AKCJE STRAJKOWE

GÓLDAP. Trwa nadal strajk części załogi Rominckiego Kombinatu Rolnego. Nie pracuje około 140 osób na liczącą 1500 ludzi załogę. Przeciwno kontynuacji protestu opowiedział się powołany 12 października Komitet Organizacyjny NSZZ 'Solidarność' Zakładu 'Kośmidry', wchodzącego w skład PGR-u. 'Strajk, który trwa już 6 tygodni może mieć tragiczne skutki dla naszych rodzin i dla przyszłości naszego zakładu pracy.' - stwierdzili w wydanym dzisiaj oświadczeniu członkowie Komitetu Organizacyjnego 'Solidarności'. 'Obrzucanie wyzwiskami i bicie osób chcących pracować - piszą dalej związkowcy - przez prowadzących strajku jest rzeczą skandaliczną. Apelujemy, pozwólcie nam pracować dla dobra naszych rodzin i naszej ojczyzny. Uważamy, że nasze prawo do pracy w kraju potrzebującym żywności nie powinno być przez nikogo łamane. Strajk w obecnej sytuacji jest skierowany przeciw rządowi Tadeusza Mazowieckiego, który to rząd w pełni popieramy.' Warto przypomnieć, że 11 października odbyła się w gmachu Parlamentu konferencja prasowa, w której trakcie przedstawiciele senackiego Biura Interwencji określili protest mianem uzasadnionego i ukazali praktyki stosowane przez dyrektora (posła na Sejm z ramienia PZPR) dla złamania strajku (przemoc, naciski, szantaż, zwolnienia z pracy itd.).

RADDM. 10 października strajk okupacyjny rozpoczęła załoga Kopalni Gliny Ogniotrwalej w Przysusze. Górnicy żądają podwyżki płac. Kwoty na te podwyżki możnaby, ich zdaniem, otrzymać z redukcji monstrualnie rozbudowanej administracji kopalnianej.

WALBRZYCH. 10 października Komisja Zakładowa 'Solidarności' w Kopalni Węgla Kamiennego 'Walbrzych' zaprotestowała przeciw ogłoszonej przez związek branżowy akcji protestacyjnej. W specjalnie wydanym oświadczeniu Komisja stwierdziła, że w obecnej sytuacji gospodarczej należy pomagać rządowi, a nie przeszkadzać.

KATOWICE. 'Regionalna Komisja Koordynacyjna NSZZ'S' Pracowników Służby Zdrowia apeluje do całego środowiska służby zdrowia województwa katowickiego o niepodejmowanie akcji strajkowych i protestacyjnych. Sytuacja materialna naszego środowiska jest bardzo trudna, płace nas nie satysfakcjonują, pracujemy w prymitywnych warunkach i konieczne jest podejmowanie działań dla zmiany tej sytuacji, jednakże nie poprzez wywoływanie strajków i akcji protestacyjnych pogłębiających stan kryzysu w kraju. Nie możemy kierować akcji protestacyjnych przeciw rządowi premiera T. Mazowieckiego bo nie jest on odpowiedzialny za katastrofalną sytuację, w której obecnie znaleźliśmy się. Nie dajmy się sprowokować przeciwnikom przemian w naszym kraju. Nasi przedstawiciele w parlamencie, w rządzie, we władzach związku występują w obronie naszych interesów i naszych plac, przygotowują również radykalną reformę systemu ochrony zdrowia w Polsce. Dajmy im trochę czasu. Opóźnienie w wypłatach zaległej regulacji plac spowodowane zostały nieudolnościami organizacyjnymi i temu trzeba przeciwdziałać. Obecnie zapowiadane strajki wywołane są przez przeciwników reform i rządu Mazowieckiego.' (prosilili bardzo o opublikowanie tego apelu)

KATOWICE. Nadal trwają próby wzniesienia akcji strajkowych w kopalniach Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. OPZZ rozpowszechnia podburzające ulotki. Np. w ulotce kolportowanej w kopalni 'Kazimierz Juliusz' w Sosnowcu można przeczytać min.: 'nowy rząd uderza jak taran w ludzi pracy z przedsiębiorstw państwowych (...) rzuca robotnikom marny ochłap nadający się do zagospodarowania w najbliższej toalecie'. Z drugiej strony coraz więcej załóg przemysłu węglowego pracuje bezinteresownie na rzecz Funduszu Inicjatyw Gospodarczych premiera Mazowieckiego. 'Solidarność' kopalni 'Marcel' w Wodzisławiu w oświadczeniu podpisanym wspólnie z dyrekcją odcina się od akcji strajkowej proklamowanej przez Federację Związków Zawodowych Górników i jej przewodniczącego Rajmunda Morica.

RADOM. 11 października na ruchliwym skrzyżowaniu ulic Radomia doszło do demonstracji członków KPN-u, którzy skandowali: 'Komuniści do domu', 'Chcemy prezydenta nie agenta'. Ruch pojazdów został wstrzymany na około 20 minut.

WALBRZYCH. 10 października senator Mieczysław Tarnowski i wiceprzewodniczący RKW Dolny Śląsk Edward Bielawski spotkali się z osadzonymi w areszcie śledczym w Walbrzychu. Aresztanci zawiesili prowadzony od kilku dni protest głodowy. Stwierdzili jednocześnie, że nie zrealizowanie ich postulatów do końca października zmusi ich do kontynuowania głódki.

WROCLAW. 8 października w Obywatelskim Klubie Ludowym odbyło się spotkanie organizacyjno-zalóżycielskie PSL 'S' woj. wrocławskiego. Komitet Założycielski PSL 'S' odcina się zdecydowanie od mechanicznego przekształcenia ZSL w PSL.

WROCLAW. 11 października Rada Wrocławskiego Klubu Obywatelskiego wydała oświadczenie następującej treści: 'Od 4-go czerwca br. w przyspieszonym tempie przekształca się polityczne oblicze naszego kraju. Ogromowi przemian nie towarzyszy, ani w ogólnopolskiej, ani

też regionalnej skali, satysfakcjonująca społeczeństwo zmiana sposobu komunikowania się z nim wobec utrzymania się informacyjnego monopolu na rynku prasowym w rękach Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej 'Prasa-Książka-Ruch'. Sytuacja ta powoduje konieczność pilnego zaistnienia niezależnego dolnośląskiego dziennika informacyjnego, na którego łamach znajda autentyczne odzwierciedlenie oczekiwań i niepokojów społeczeństwa.' Zarząd wrocławskiego oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich w swoim oświadczeniu z 10 października w pełni popiera ideę powołania we Wrocławiu niezależnego dziennika. 'Uważamy za niewłaściwe utrzymywanie monopolu na prasę codzienną przez RSW. Potencjał intelektualny i organizacyjny środowiska dziennikarskiego i środowisk twórczych we Wrocławiu może zapewnić właściwy poziom gazety' - czytamy w oświadczeniu.

SIEDLCE. 9 października odbyło się spotkanie niezależnych twórców i organizatorów kultury, w którym uczestniczył senator Tadeusz Kłopotowski. W dyskusji krytycznie oceniono stan kultury w regionie, opowiedziano się za szybkim zniesieniem cenzury, ograniczeniem podatku od działalności kulturalnej, a także za ograniczeniem uprawnień kontrolnych Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego (dotychczas żaden koncert ani wystawa nie mogą się odbyć bez jego zgody). Postanowiono powołać Społeczną Komisję Kultury, której przedstawiciele mają wejść w skład Miejskiego Komitetu Obywatelskiego. Wydelegowano również przedstawicieli do komisji problemowych i prezydium Miejskiej Rady Narodowej.

WROCLAW. Działa już Komitet Założycielski 'S' przy Komendzie Wojewódzkiej Straży Pożarnej. W ośmiu oddziałach chęć wstąpienia do związku wyraziło około 170 osób. 17 października odbędzie się w Warszawie spotkanie informacyjne mające na celu utworzenie międzyzakładowych struktur 'S' funkcjonariuszy pożarnictwa.

WARSZAWA. Dnia 12 bm. o godz. 16 pod Domami Centrum odbyła się demonstracja 'Międzymiastówki Anarchistycznej'. W wygłoszonym oświadczeniu uznano, iż przymusowa służba wojskowa jest jaskrawą formą pogwałcenia ludzkiej wolności, tzw. służba zastępcza nas nie zadawała, gdyż jest tak samo formą współczesnego niewolnictwa. Jednostka zaś nie jest własnością państwa, lecz ma prawo sama decydować o swym losie'. 'Międzymiastówka Anarchistyczna' będzie walczyć o zniesienie przymusowej służby wojskowej, a w dalszej kolejności o likwidację armii, zarówno na Wschodzie jak i na Zachodzie. Następnie demonstranci przeszli obok gmachu KC PZPR, krzycząc 'Precz z komuna' i 'Sowieci do domu', a ok. 16.30 dotarli pod gmach Sejmu. Tam powtórzono postulaty związane z demonstracją, wznosząc okrzyki: 'Precz z władzą' i 'Mazowiecki musi odejść'. Domagano się zwolnienia z więzienia 300 dezertersów z LWP. Zapowiedziano kontynuowanie demonstracji w następnych dniach podkreślając, iż NZS nie tylko nie przyłączył się do protestu, lecz co gorsze prowadzi kolaborację z władzami nt. reformy Studium Wojskowego. W demonstracji wzięło udział ok. 80 osób, głównie młodzieży ze szkół średnich i z warszawskich uczelni.

OGŁOSZENIE.

Niezależne Centrum Studiów Międzynarodowych organizuje 13 października o godzinie 18 w Audytorium Maximum forum dyskusyjne na temat stosunków polsko - niemieckich. Udział w dyskusji zapowiedzieli Wojciech Lamentowicz, Janusz Reiter, Kazimierz Wóycicki oraz Dieter Bingen, Klaus Bachmann i Edith Heller.

WIADOMOŚCI WSCHODNIOEUROPEJSKIEJ AGENCJI INFORMACYJNEJ

Czechostowacja

✓ 12 października przeprowadzono rewizję w mieszkaniu redaktora naczelnego niezależnego pisma "Lidove Noviny" Jiriego Rumla oraz u członka redakcji tego pisma Rudolfa Zemana.]

Miroslav Kusy wydał oświadczenie, w którym stwierdził, iż nie będzie kontynuował działalności, za którą go aresztowano, chociaż nie uważa, by działalność ta była niezgodna z prawem.

✓ Rozprawa Lucji Vachovej, mającej stanąć przed sądem za kolportaż ulotek wzywających do udziału w manifestacji 21 sierpnia, została odroczone do 18 października.] (zob. SIS z 10 października)